higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

VERVOEREKONOMIE
NKR VLAK 2

7 NOVEMBER 2022

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 5 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1 Waar
1.2 Onwaar
1.3 Waar
1.4 Waar
1.5 Waar
1.6 Waar
1.7 Waar
1.8 Onwaar
1.9 Onwaar
1.10 Onwaar

(10 × 1) **[10]**

VRAAG 2

2.1 D
2.2 A
2.3 F
2.4 J
2.5 E
2.6 B
2.7 I
2.8 G
2.9 H
2.10 C

(10× 1) **[10]**

VRAAG 3

3.1 ‘n Ekonomie word verteenwoordig deur welvaart/rykdom aan die een kant, en armoede aan die ander kant ✓✓ OF
Ontwikkelde en onderontwikkelde bedrywe/nywerhede.

3.2 Taxi’s wat wag totdat hulle vol is voordat hulle vertrek en tussen twee terminale pendel.✓✓

3.3 Hoe maklik kopers die prys kan afdwing.✓✓

3.4 Die verskil in monetêre (finansiële) of geldwaarde vir uitvoere en invoere in ‘n ekonomie oor ‘n bepaalde tydperk.✓✓

3.5 Begeerte of vermoë om iets te verkry.✓✓

(5 × 2) **[10]**

TOTAAL AFDELING A: 30

VRAAG 4

4.1 4.1.1
- Vervoer en kommunikasie.✓
- Vervoer is die ruggraat van die ekonomie en die beweging van alle goedere vereis vervoer.✓✓
- Vervoer lewer 'n groot bydrae tot indiensneming en werksgeleenthede en mense benodig openbare vervoer om werk toe te pendel.✓✓ (5)

4.1.2 Bruto binnelandse produk (1)

4.2.1
- Stel Suid-Afrika in staat om 'n vervoerkern in die SAOG-streek te wees.✓✓
- Bevorder volhoubare ekonomiese ontwikkeling deur beperkings op die ontwikkelingsproses op plaaslike, provinsiale, nasionale en streeksvlak te verwyder.✓✓
- Maak voorsiening vir die bevordering van openbare passasiersvervoer en ontmoedig privaat passasiersvervoer in stedelike gebiede.✓✓
- Maak voorsiening vir naatlose intermodalisme.✓✓
- Word gefinansier deur gebruikersheffings en privaat/openbaresektorvennootskap in belegging.
- Verleen groter toegang asook veiligheid en sekuriteit binne die perke van maatskaplike bekostigbaarheid, terwyl dit steeds bekostigbaar is.
- Integreer tegnologiese ontwikkelings wat die rol van vervoer in die ekonomie en ontwikkeling sal help en bevorder.
- Voldoen aan vereistes vir omgewingsvolhoubaarheid en internasionaal aanvaarbare standaarde. (Enige 4 × 2) (8)

4.2.2
- Opeenhoping ✓
  Weens die toenemende gebruik van vervoerstelsels het dit 'n algemene verskynsel geword dat dele van die netwerk gebruik word ver bo die kapasiteit waarvoor dit ontwerp is..✓✓
- Ongelukke✓
  Elke motorvoertuig bevat 'n element van gevaar en stoornis. Weens menslike foute en verskeie vorms van fisiese faling kan beserings, skade en selfs sterftes voorkom.✓✓
- Luggehalte ✓
  Vrystellings wat besoedelstowwe bevat, veral dié wat deur die binnebrandenjin genereer word, veroorsaak lugbesoedeling en waarskynlik ook klimaatsverandering. Besoedelstowwe kan ook asemhalingsprobleme en aggressiewe kardiovaskulêre siektes veroorsaak.✓✓
- Geraas
  Uitwerkings op menslike welstand, veral weens die voortdurende laevlakirritasie van nimmereindigende geraas kan steurings veroorsaak
- Watergehalte
  Toevallige en geringe afloop van besoedelstowwe van vervoer, soos oliestortings is bronne van besoedeling van sowel water as grondwater.
- Grondgebruik/besetting (9)

Wanneer al die ondersteunende infrastruktuur en toerusting in ag geneem word, neem vervoer baie ruimte in beslag. (Enige 3 × 3)

4.3
- Verbeter toegang tot vervoer vir elke Suid-Afrikaanse landsburger.✓✓
- Ontwikkel nuwe vervoermetodes om sosiale isolasie te voorkom en sosiale eenheid te bereik.✓✓
- Verbeter vervoerstelsel en -toerusting om vir gebruikers met spesiale behoeftes voorsiening te maak, soos mense met gestremdhede, vrouens, kinders, arm mense, ens.✓✓
- Verdeel maatskaplike, ekonomiese en kulturele voordele van vervoer meer eweredig.
- Verseker dat alle landsburgers 'n gelyke deel en belang het in vervoerbeplanning en besluitneming en goed daarin verteenwoordig word.
- Verminder die negatiewe uitwerkings van vervoer op gemeenskappe, terwyl dit die geleenthede wat vervoer kan bied, vermeerder
- Verminder die maatskaplike en gesondheidsrisiko's en -gevare wat met vervoer gepaardgaan. (Enige 3 × 2) (6)

4.4
- Direkte impakte, wat vervoertyd en -koste besnoei en indiensneming, waardetoevoeging en groter markte moontlik maak.✓✓
- Indirekte impakte, waar die prys van goedere en dienste daal weens effektiewe vervoer, wat ekonomiese groei bevorder.✓✓ (Enige 2 × 2) (4)

[33]

VRAAG 5

5.1 5.1.1
- Regeringsregulasies wat die pryse beheer wat deur bepaalde vervoerverskaffers gehef kan word, soos operateurs van metertaxi's.✓✓
- Regeringsubsidies wat aan bepaalde verskaffers verleen word, soos PRASA en die Gautrein.✓✓
- Regeringsregulasies wat bepaalde vervoerroetes aan diensverskaffers toeken.✓✓
- Ontwrigtende tegnologie, soos Uber.✓✓
- Gautrein-busse wat slegs tot Gautrein-passasiers se beskikking is en ✓✓
- die beplande uitbreiding van die Gautrein-netwerk.

(Enige 5 × 2) (10)

5.1.2
- Uber
- Taxi
- BRT
- Gautrein
- Metrorail (Enige 4 × 1) (4)

5.2
- Korter reistye
- Laer reiskoste
- Langer bedryfsure
- Beter toegang vir passasiers met spesiale behoeftes (Enige 4 × 1) (4)

5.3
- Bevorder stedelike veranderings en herontwikkeling.✓✓
- Help om die Johannesburg- en Tshwane sentrale sakedistrik te laat herleef.✓✓
- Verbeter toeganklikheid en mobiliteit in die Johannesburg- en Tshwane-korridor.✓✓ (6)

5.4
- Institusionalisering van die bedryf
- Verandering van die lisensiëringstelsel
- Regulering van die bedryf
- Vervanging van ou voertuie deur nuwes (4)

5.5
- Witskrif oor Nasionale Vervoerbeleid
- Nasionale Oorgangswet op Grondvervoer
- Nasionale Padverkeerswet
- Wet op Nasionale Paaiewet (3)

5.6
- Die Suid-Afrikaanse nasionale padvervoernetwerk het drasties verbeter met die instelling van SANRAL.
- OR Tambo internasionale lughawe
- Spooropgraderingsprogram
- PRASA het infrastruktuur vervang en verbeter.
- BRT-stelsel in Tshwane, Johannesburg, Kaapstad en Polokwane.
- Gautrein
- Landelike vervoernetwerk is verbeter. (6)

[37]

TOTAAL AFDELING B: 70
GROOTTOTAAL: 100

Kopiereg voorbehou